

VEČSTAVČNA POVED

Večstavčna ali zložena poved je sestavljena iz dveh ali več stavkov, med katerimi so različna razmerja.

Glede na **razmerje med stavki** v povedi ločimo:

priredno zložena poved

PRIREDJE

podredno zložena poved

PODREDJE

- Stavki so med seboj v enakovrednem razmerju.
- Vejice ne pišemo v vezalnem, stopnjevalnem in ločnem priredju. Izjema je poved z več vezalnimi priredji, ki so ločeni z vejico.

- Stavki so med seboj v neenakovrednem razmerju.
- Osnovni stavek je glavni, preostali pa so od njega odvisni, zato jih imenujemo odvisniki.
- Odvisniki so stavčni členi, razširjeni v stavke.

Zanje uporabljamo enake vprašalnice kot za stavčne člene, pa tudi imenujemo jih po stavčnih členih, iz katerih smo jih razvili.

Primer:

^{glavni stavek}
Za vikend bi šla rada nekam, ^{krajevni odvisnik} **kjer bomo**
^{pojasnjevalno priredje} **prespali, saj se želimo zjutraj zbuditi ob**
^{prilastkov odvisnik} **sončnem vzhodu, ki bo vse prevzel, medtem**
^{časovni odvisnik} **ko ga bomo fotografirali.**

ali

PRIREDJE

PRIREDJE	VEZNIKI	PRIMER
VEZALNO	in, pa, ter	Rada berem, kolesarim in kuham.
LOČNO	ali – ali	Ali bom šel plavat ali pa hodit po parku.
STOPNJEVALNO	ne – ne, niti – niti, ne samo – ampak tudi	Ana ni niti poslušala niti si ni zapisala.
PROTIVNO	vendar, ampak, toda, temveč, a, pa	Bil je jezen, a je vseeno prišel.
POSLEDIČNO	zato, zatorej, torej	Deževalo je, zato smo ostali doma.
POJASNJEVALNO	saj, namreč, in sicer, kajti, to je	Ostali smo doma, saj je deževalo.

PODREDJE

VRSTA ODVISNIKA	VEZNIKI	PRIMER
KRAJEVNI odvisnik	kjer, kjer koli, kamor koli, koder ...	KJE rastejo? Druge vprašalnice: KAM? KOD? OD KOD? Kjer je mokro, rastejo zvončki.
ČASOVNI odvisnik	ko, kadar, medtem ko, potem ko, že kot, brž ko	KDAJ smo doma? Druge vprašalnice: DO KDAJ? OD KDAJ? Kadar dežuje, smo najraje doma na kavču.
VZROČNI odvisnik	ker	ZAKAJ vedno vse pozabim? Ker imam tremo, vedno vse pozabim.
NAČINOVNI odvisnik	kot da, tako kot, kakor da, kot, kakor, brez da, ne da	KAKO je vstopil? Druge vprašalnice: NA KAKŠEN NAČIN? Vstopil je, ne da bi nas pozdravil.
OSEBKOV odvisnik	ali, če, da, kdaj, kdo, kdor	KDO ALI KAJ me zanima? Zanima me, ali bo konec srečen.
PREDMETNI odvisnik	da, če, ali	ČESA nisem vedel? Druge vprašalnice: vse vprašalnice od R do O (za predmet) Nisem vedel, da hoče to opraviti sama.
POGOJNI odvisnik	če	POD KATERIM POGOJEM bom spekla? Če boš kupil sestavine, bom spekla torto.
NAMERNI odvisnik	da, da (bi)	ČEMU sporočite o zamudi? Druge vprašalnice: S KATERIM NAMENOM? Vsak dan pridno treniram, da bi se jeseni udeležil maratona.
PRILASTKOV odvisnik	ki, kateri, (s katerim)	KATERI avto sem ustavila? Druge vprašalnice: KAKŠEN? ČIGAV? Ustavila sem avto, ki je pripeljal po ulici.